

לهم שגם מי שאינו מוכשר, אם יתميد יגדל מאד, שהרי הגר"ח קניבסקי לא היה מוכשר ובזכות שקידתו ועמלו זכה ונהייה גדול הדור. והנה, מספר המלמד בנו הילד עובר משבר נפשי, והפסיכיאטר אומר לו שזה סיפור מוזר, כי משבר מסווג זה לא מתאים בכלל לגיל של הילד. ולכן עלה בדעתו של המלמד שאלוי דבריו נחשים פגעה

בכבוד רביינו, והוא מבקש מהגר"א מן לבקש מרבניו מוחלה עבורה. ר' אליה אמר לאוטו מלמד שלא נעים לו לומר לרבניו דבריהם כאלו, ולכן שהמלמד ישלח מכתב בפקם והוא יכנס זאת לרבניו. וכן עשו.

רבינו קרא את המכתב והוציא מהארון ספר. נדמה לי שזה היה 'בנין עולם' של הרב אברהמי, ואולי זה הועתק מ'פאר הדור', שבו היה מסופר שהחוז"א בצעירותו לא היה מוכשר ובזכות התפילה גדל. ידוע שהחוז"א אמר שעמל בתפילה לא תחמודו, שבן כפר איינו חושך בתה המלך, מכיוון שברו לו שזה לא שייך אליו. כך אמר הגר"ח סרנא: "היום המרחק ביןינו כל כך גדול, אני היתי הבעל כשרון, וביקשתי ללמידה ולסייע לחיים שהיה חלש בקשרנותיו, והנה היום היכן אני והיכן הוא..."

הגר"ח סרנא הזכיר את דברי האבן עזרא בענין לא תחמודו, שבן כפר איינו חושך בתה המלך, מכיוון שברו לו שזה לא שייך אליו. כך אמר הגר"ח סרנא: "היום המרחק ביןינו כל כך גדול, אני היתי הבעל כשרון, אבל לא מקנא בדעתה התורה שלו. אני בן הכהן והוא המלך..."

כדי לציין שהיכולת ללמידה בשקיידה הוא סוג של כישرون, ובכישرون הזה היה רביינו בעל כשרון ענק ומופלא מילידותו. מפורסם בשם מרן הרב אלישיב זצ"ל שמציעים לו עברו בתו שני בחורים, האחד בעל כשרון והשני מתמיד. אמר לו הרב אלישיב: "בעצם אתה שואל האם להעדייף כשרון של תפיסה מהירה או כשרון של התמדה. יש ביטוי ידוע בשם 'המעולה שבכישרונות הוא השקדנות'."

אמר לי הగאון רבי נתן שלמן זצ"ל: "יכנסים לשינה שני בחורים, אחד עילי והשני מתמיד אך איןו כשרוני. העולם בטוח שהעלוי עומד להיות המוצלח שביניהם, ואני יגיד בזודאות שהסיכוי להיות אדם גדול הרבה יותר גבוה אצל המתמיד".

ואכן, כל מי שעוסק בחינוך יכול להצטרכ ולהעדי על כן.

הכל לשם שמים

כשושמעים על ההיקף הנורא של רביינו במידעת כל התורה כולה, זה יכול לאಗרום לחשב שהוא היה מלאך כנראה, ואם כן מה זה נוגע אליו. ולכן

לדעת שרביינו לא נולד מלאך כזה. גם הוא בתחלת דרכו היה כמו כולנו. אני מעד כשלמדתי עם רבינו והיינו נזקים לעשות חשובו, כגון 536 כפול 4. רבינו לא ידע לעשות את התרגילים הידועים שלzelf. הוא היה מחשב לאיטו בראש שפערניים זה 536, ופעמיים 1072 זה 1072. 2144.

יום אחד לפני

שלושים שנה, רבינו החליט שקידוש החודש זה מקצוע בתורה שחרר לו בידיעותיו, וועלוי למדモ סוגיה זו. ידעו הנאמן הגר"ב ינטרוב אמר לו, חיים עזוב, זה לא בשבייל הראש שלך. ר' חיים לא יותר. הוא שמע שיש בכולל סלבודקה אברך בשם הרב הסגל שלמד היטב את הנושא ואף חיבר עליו ספר בשם מגיד הרקיע, וידע להסביר היטב את הנושא. ר' חיים נסע במוניות אליו לכלול ובקשו לקבע עמו לימוד בסוגיה זו.

הרב הסגל הציע כמוכן שהוא יבוא לרביינו ללמידה. רבינו כבר היה אז בן ששים ויותר וכבר התפרנס כאחד מגדולי הדור. רבינו סירב על פי הגמara הידועה במנחות (דף ז') שבימי רבו של ר' ח' התעקש לлечת אצל תלמידיו שיחיזר לו מה שנשכח ממנו, כי "הכי מסתיע מילאת טפ". ואכן במשך תקופה ארוכה היה מגע הגר"ח עם כל זונותינו, נכבדתו ורוב פירסומו, ולומד עמו האברך הרב הסגל. הנהלת הישיבה הקצתה למxon והחוורתא את אחד מחדורי השיעורים בישיבה שיווכלו ללמידה באין מפריע.

ואז יצא לעולם ספרו 'קהל הקדש', ובו ביאור על הרמב"ם בהלכות קידוש החודש, שנלאו רוב חכמי לב להביני, גם מוכשרים גדולים בחשbon, ורבינו מחשב שם את החשובים היכי מסובכים כזוקן ורגיל. וכבר הזכיר זאת בנזק בהלואה שחיחובים פשוטים כמו היחס בין לירות לשקלים לא היה מסתדר לו בלי עזרה, אבל כשהזה מקצוע בתורה, רבינו עמל עד שהשיג והביא את הכל.

כלומר, אכן כשרון מהסוג המציג היה אולי פחות, אבל כישרונות של ענוה ושקיידה וכדומה היו גם היו, וזה סוד הצלחתו של רבינו.

eschattav ורבינו את ה"שונה הלכתית" לפני מעלה מוביל בהשתתפות עם הגר"ב טורצ'ין צצ"ל, אני זכר כיצד רביינו עמל מאד על דבריו החוז"א באורך חיים, להוציא לאלה אם חולק

הגרי' אברמסקי זצ"ל אמר, כבר לפני 45 שנה, שאת' טעמא דקרה' יכול רק ייחד בדור לכתוב. בlnשכח את מסכת ההתכתבויות שלו עם הגרא"ד לנדו שטייט"א בכל ענייני טהרות. רבי נתן שלמן זצ"ל אמר שכדי להבין איך ר' חיים לומד בקיאות, כי בדרך הזאת יכול ואיך אתה יכול בלילה. כל השנים האלו הוא ישב בפינה ולא בלאט, אבל הנה, התורה מורמתנו ומגדלנו, עד שלט בתורה שלtron לא מיצרים.

ולכן חשוב באמת לומר ברורות. הוא לא נולד מלאך, הוא נולד אדם כמוינו, והוא היה פעם כמוינו, רק שהוא שקד וצמח עד שהתורה עשתה ממנו גדול, שיכל לקחת על עצמו להיות המרגיע של

בדית דלתו. מי שרצה לחקות אותו, שיחקה אותו בלמוד לשם שמיים כי זה רצון השם, ולא כדי שישמעו מפרק, לא בשביב להיות רב וגדול בישראל, לסמור על עדות ה' נאמנה שהיא מחייבת פתי, בכך שתעשה מה שאתה יכול ואיך אתה יכול בלילה לחשוב מה יקרה. זה נחשב ללכת בעקבותיו.

כשמכירים את כל הרקע שלו אין צמה, יותר קל להבין איך עד סוף ימי מש מה הוא לא הבין באמת ובתמים מה רוצחים ממנו. הרי לא היו לו שום שאיפות ורצונות מלבד ללמידה ולדעת את ה', והקב"ה קיים בו מה שנאמר "הרימותי בחורamus".

על המשנה ברורה בפרטים מסוימים. אחר כך, לכל העולם היה כבר עברודה קלה, להוציא מתוך ה'שונה הלכות' שלו את מסכת החזו"א, ורבים חזרו על הכתוב ב'שונה הלכות' כידוע. וכשכתב את הלכות עירובין היה נכס הרבה להגר"ג נדל ולאבי מורי הגרי' שפירא זכר צדיקים לרוכה, וביקש כי ילמדו עמו את דברי החזו"א ויסיעו בידיו להזכיר מה מסכתת הדברים.

אבל כשיצא הכרך הראשון של ה'דרך אמונה' בעולם, שהוא כען שו"ע בהלכות זורעים, הוכה העולם בתדהמה. חמיו מרן הרב אלישיב זצ"ל אמר שמלאכים כתבו לו את זה. חברים שלו מהישיבה אמרו שלא הי' מאמנים עליו בשום אופן שהוא יצא לכתוב אפילו פרק אחד מה'דרך אמונה'.

מספיק לפתח היכן שרוצים ב'דרך אמונה' בלי להתמצו כלל, ולקרוא סעיף אחד עם המקורות בשער הציון, ולהשוו כמה שעות מונח אחורי כל קטע כן. כמהazon לוחך רק לפתחו ולקרוא את כל עשרת המקורות בכל ציון ההלכה.ומי שלומד בעין יודע מה מונח שם יותר ויתר. סוגיות שלימיות שאף אחד לפני לא סייר איך מסודותות זו נגד זו, נבנו מהמסד עד הפתוח על ידו. תמצאות מאות ספרים קשים ושילוב דבריהם כל אחד במקומו כחלק מערכות מסוימות להפליא. ועוד כהנה וכנהן.

אמר אחד מהמבינים המומחים, שגם אם היה מכון של 30 איש עובדים על זה 20 שנה, זה עדין היה פלא פלאים. הוא בנה סדר שלם מההשה סדרים, הלהה למשה, כמעט מכלום לבניין מושלים זהה.

סיפור לי גיסי בשם קרובי משפחתו, שמצא איזה "חזקוני" נידח שקשרו לזרעים. הוא רץ לבדוק במקומות המתאים, ולהפתעטו זה מצוין כבר ב'דרך אמונה'.

■ אז מה היה כוחו הגדול והמיוחד של רבינו?
הגרי' שפירא מזדעק: רבינו לא למד מעולם כדי להיות גדול הדור, ולא עסוק בשאלת האם בסוף היה היה ת"ח גדול או לא, ומה יצא ממנו. הוא למד ולמד כי זה מה שצורך לעשות. הוא ניסה להתקדם במידעת התורה כי גם זו מצויה. היכרתיו כשהיה בן 34 בערך. בבית הכנסת לדרמן דאז, לפני 60 שנה, היו אז אוריית בתורה, כל גдолו תלמידי מרן החזו"א, כולם מעינים מופלאים בעלי תריסי, והוא היה בلتמי מוערך כלל כלפיהם. אלו שסינגרו עליו היו רוק ובקיאות שטחית. מהסוג שלו שלומד כל היום ורק בקיאות שטחית. אלו שלא היו חסידי, לא כדי כמובן בכלל לו מר מה איך דיברו. שמענו איך מרן הגרב"ד פוברסקי התבטה בהשתוממות גדולה, איך הסתכלנו עליו כשהיה בן 20, ואיך היום זו זכות בשביבינו לגעת

FERMOND **תכשיטים**

FERMOND-JEWELRY.CO.IL

טבעות יהלומים מעוצבות

טבעות אירוסין מושבצות יהלומים

שרשרת וסטים מרהיבים

צמידים ועגילים יהלומים

סניף אלעד: ריבקי 55-6790159 (בשעות הערב)

סניף ראשי: בורסת היהלומים, רחוב זבוטינסקי 3, ר'ג
בניין שמשון, מושרד 11/18 | טלפון: 03-6131031 | חפסו אונטו

במיוחד לר' חיים. הוא הציע לרביבנו שיפרווט עבورو את הצעק למזומנים. רביבנו שמה. ר' נתן איינפלט פרט את הצעק אצל ר' נח קפלן וזה לך יומיים (כנראה כדי לפרט אויז בעיה של ריבית). כשהבא אחרי יומיים עם הכספי, רביבנו לא זכר כלל שהוא סיפור עם צ'ק שהגיעו.

עשיתי אז חשבון שבזמן ההוא זה היה ערך של ששית דירה בערך. בן אדם מקבל סכום שכזה והוא לא זכור כלום בעבר יומיים. זה היה מסוג הסיפורים שכן טעמי לחשב שהוא פשוט עשו את עצמו כאינו זוכה. עד שקלטתי שכדי שרביבנו יזכור משהו צריך לדאוג שהוא קטע ברש"י או במשנה ברורה. מה קרה אתמול בימי דעלמא הוא לא מסוגל זכור, אבל איך למצוא כל דעתה בתורה החרף עין, בלי שום מחשבים, את זה הוא זכר טוב מאד.

ספר לי גיסי, שאביו הילך פעם אחריו מרון הכהן ובנו מרון הגר"ח זכר צדיקים לברכה, והגר"ח הילך עם עגלה ילדים ובה אחד MILFIDI. בדרך הילכם נשפט גלגל מהעגלת. כזכור לרבים מאיתנו, היה פעם כזו כפתו שלחציו והגלגל נכנס בדחיפפה.

בטוח שהוא עושה את עצמו. אחר כך שמעתי שהוא היה מתאץ לא לזכור כלום חז' מתרוה ואף היה מתפלל על קר. הוא רצה שככל תא במוח שלו יהיה פניו לזכור דעתות מן התורה. ואת כל מה המשבבה שלו ישעבד רק לתורה, בשביל להבין ענין בתורה הוא הפעיל את כח החשיבה ואף הצליח נראות, כשהזה לא היה בשビル תורה הוא לא היה מוכן להפעיל חשיבה, והיה מתנהל כבלן נרואות ותמים מובהק.

אני זכר שרבי נתן איינפלט צ"ל, בעל מנחנת נתן, שהיה משולח לכל חוץ אש לאסיפה כספים, חזר מארצות הברית עברו ר' חיים צ'יק של 5000 דולר שמיישחו נתן לו כדי שייתנו

כל ישראל, ופשט הספיקות של כל כל ישראל.
והחי יתן אל ליבו...

יכול זה עשתה הזקנה?

■ רביבנו צ"ל לא ידע כלום מיימינו לשמאלו
בכל ענייני העילום הזה....

הגרח"ח: בדור... היו מעשים בכל יום שדיברנו על דבר שקרה אתמול והוא לא זכר כלום!!!. הייתה

"אתה אליך?", שאל מרון צ"ל

אליהו ארנטורי. הוא הביט ברכב שנפתח ומתוכו יצאו כמה "ספריא". הוא התבלבב ושאל: "רגע, אתם נכדים של רבינו יודל ספריא, לא של ר' חיים, נכון?..." הסברנו לו שאחינו אמנים נכדים של רבינו יודל ספריא, אבל אנחנו כתעת החברות של ר' חיים..."

בר"בין הזמנים של סוכות רצינו ללמידה עמו שוב ואכן למדנו עמו עוד שבועיים. ר' חיים התחליל אז כבר מסכת בא מ齊יא וגמרנו יידונו. אבי ואח ר' אברהם ישעהו, שהיה בן ישיבה, לימינו, ואני, בחור משיעור ב' בישיבה קטנה ואח שמואל לשמאלו. כך למדנו איתנו 7 סדר לימוד הש"ס החדש.

כך הגיענו בערב פסח - ב' בבוקר. ר' חיים

סימן לאחר תפילת הנץ את ש"ס בבלי וירושלמי וכעת הוא מתחליל שוב את הש"ס. התישבנו לידו. אבי ואח ר' אברהם קורא את הגמרא. רב' חיים קורא את הגמara והטעים הגמרא. רב' חיים קרא את הגמara והטעים אותה מדבר ר' שישותה. כך הגיענו ללמידה איתנו יום מיד אחר תפילת הנץ החמה, כאשר בשבעי' של פסח כבר סיימנו את מסכת ברכות. לאחר

ברכות המשכנו ללמידה איתה את כל סדר זרעים, כשלימוד זרעים הוא הוסיף פירושים ומפרשימים, הישיבה הגר"ח צ'ק שינקר צ"ל לא אשקר, והוא צליח להוציא ממני את האמת. וכך היה. רב' צבי נגש אליו ובחביבותו הנודעת אמר שבעי' שלמדתי עם ר' חיים בחברותא. אישרתי את הדברים וסיפרתי לו הכל. מאז בכל פעם ש' צבי היה צריך לסנות בי, היה אומר לי: "כמה לא מדובר בחברותא של ר' חיים..." סברא זאת לא מתאימה לחברותא של ר' חיים..."

אננו בחברותא עם מרון צ"ל. אבא חש בתחילת של הגרח"ח שפира שליט"א, אין צורך להציג בפניו תושבי עירנו. רב' אליהו שליט"א, במלוא תוקפו וכישורי המופלאים, מאיר את עירנו בהרצצת תורה לרבנים בלבד שנים רבות, זאת לצד בית המדרשות באלעד שנים רבות, זאת לצד כהונתו כ"מושא ונונת" בישיבת "נתיבות חכמה"

של הגר"ד ולפסון שליט"א ובוד מקום. מה שלא כולם ידעו עד כה על רב' אליהו, הוא שהוא עצמן למד בחברותא במשך חדש עם מרון שר התורה הגר"ד קנייבסקי צוק"ל.

ורכ מספר לנו רב' אליהו שליט"א: "כל חיינו גדלנו בבית על דמותו הענקית של ר' חיים צ"ל, שנחשה בביטחון לאיש אלוקים קדוש ונורא. אמר' ר' שליט"א החשב את עצמו לקטן שבתלמידיו ובכל נושא ועניין שנצרך לברכה, פנה מיד אל הקודש פנימה. בכל ליל שבת היה אמר' שליט"א עולה לבתו של ר' חיים והם שוחחו ביןיהם בלימוד, כשתמיד ר' חיים מעתעין לשולם "שער תורה", היישיבה שבראות אמר'ה. אבי היה שואל שאלות תורניות ומדבר עימיו בלימוד גם מתיעץ בענייני הישיבה, כששניהם מספרים זה זהה וノשאים שעלו עצמם במהלך השבוע.

הרבותה הנודעת ומספרת לו סיפוריו מופת מהשבוע החולף. מכיוון שראיתנו שאבא כה קרוב לר' חיים, הפיצרנו בו שיבקש שאחינו הילדים נלמד גם

בדרכם. האחד הוא מון הגאון רבי ניסים קרליץ שישב בפוניבז' והעתלים מכל המצב הלמדני שבבו, ולמד את המסכתות עם ראנ"ש ונימוקי טור ב"י ושו"ע עם נושא כלים וחוז"א, והיה לו מזל שעד גבי הרוב מפוניבז' שלא הינה להפריע לו. השנאי הוא מון הגרא"ח שישב וגרס את סדריו הידועים בלומז'א, נגד כל הזעם, והניחוهو רבוותיו לנפשו".

ספר הגאון רבי עמוס טבצ'ניק שליט"א שספר לו הסטיפר שהיו לו הרהורים אם זו הדרך על צורת הלימוד של חימק'ה שלו. שלומד רק בקיאות ולא בעין כראוי, 'חששתי שייצא קרה מכאן ומכאן'. הרי מדובר על נער שגדל ליד בדור ההוא. ואמר לו: "אםתני נחה דעתיך? כשחפשת סיום בערב פסח וחימקה אמר שיש לנו. שאלתינו על מה, והוא ענה בבבלי וירושלמי'.... דומני שרבי גדליה הוניגסברג שליט"א מספר שהזה היה ע"פ שחול בשבת, והסטיפר סיים בעצמו ביום חמישי, ורקה להחמיר גם ביום שני, ואמר הגרא"ח שיש לו סיום. אמר הקה"ה הרי כבר סיימת מהهو אתמול, ענהו אתמול בבבלי, היום ירושלמי'....

מספרים שהטיפר בקש ברכה מהחזה'א עברו חימק'ה שלו שיהיה למדן החזו'א אמר לו:

המשך בעמוד 110

הגר"ח: "האם את כל זה עושה הזקנה?" (כוונתו הייתה לגולדה מאיר, שכבר זה עידן ועיניהם לא היתה בעניינים...).

כנראה הסטיפר ראה שר' טוביה מהיריך ושאל מה העניין. כהסופר לו, הפטיר שה'בטלנות' של ר' חיים בענייני העולם, זה לא אומן כי יסופר...

מחשב זה שולחן מסתובב עם ספרים

הגר"ח "שליט"א ממשיך ומספר: "ספר נכדו חייבו רבי גדייה הוניגסברג שליט"א, שלאחר האירוע המורוי שעבר לרבי זצ"ל בשנת תשס"ב, נכנס אליו הרופא ואמר שלא יכול יותר לכתוב בידיים וכנראה גם לא יוכל להתנייד. הרופא הציע שיביאו לו מחשב. שאלו את רבינו האם הוא יידע מה זה מחשב וענה ש יודע, כתוב בספרים, חושבני בייב"א, שילדיו עשו לו שולחן עגול ומסתובב עם ספרים, כדי שיהיה לו יותר קל, והוא כנראה מחשב..."

היה eens למחנכים לפני כמה שנים טובות ודייבר שם המשגיח הגה"ץ דבר יפה זצ"ל. ואמר שיש לייזר בישיבות לא לקוץ כנפים בחורדים שיש להם דרך מקורית. ואמר: "שנגי גдолוי הדור היינו שמע מאבא שר' טוביה מגיע להסביר וזה מעניין גם אותנו. ר' טוביה הסביר וכשיסים שאל

משחו פשוט ביותר. הגר"ח רכן וניסה להכניס ללא הצלחה. הסטיפר עמד מצד בסבלנות וחיר על בטלנותו של בנו, עד שסימן להגר"ח לזו,

והוא התכווף וסידר הענין כהרף עין.

כולם, במשך עשרות שנים, סיימו בתפקידים ובהתפקידות עוז סייר וודע סייר, כמה הוא מנתק לחלוון מכל ענייני העולם הזה, שאינו יודע שמות של רוחות לבני ברק ואחריו פטירת אביו רביבנו הסטיפר זע"א ביקש לשמעו שיעור מוקלט שלו. הביאו לרביבנו "קסטה" ואחריו כמה דקות הגיע ושאל מדוע זה לא עובד, "הרי לחצתי על הקסתה והיא לא עבדה" ...

סיירו שמרן זצוק"ל אמר לנגן רבי ישעיהו אפסטין שליט"א "לערכט את הדלק ולנסוע" ואני באופן אישי מעיד על שאלות בהרבה גושאים הקשורים לעסקי העולם הזה, שככל דדק מכיר וידע, וביבנו זע"א לא ידע בכלל על מה מדובר.

סיפור הגרא"ח טוביה ש Carter Zzz' שהיתה תקופה, כשבארחות הממשלה עמד מנהם בגין, שערכו שינויים בענייני המטבחות והיחס לדולרים, והיה לזה השלחות בהלכה. מון הסטיפר קרא לר' טוביה שיעלה אליו לבאר לו כמה פרטים, כשהגעיה היה שם גם מון הגרא"ח הכהן, ואמר ששמע מבאבא שר' טוביה מגיע להסביר וזה מעניין גם אותו. ר' טוביה הסביר וכשיסים שאל

ההיש בפתחה, ואיזם המזיה'ם!

נאור הדברות שירותי הדברות מזיקה'

מדובר במבנים ובשטחים פתוחים

ברישיון המשרד להגנת הסביבה 2688

- הדברת מזיקה'ם ללא ריח
- הדברת ולכידת מכרסמים
- הדברת ידידותית לסביבה
- הדברת כל סוגי המזיקה'ם

052-4588252
שירות
אמין! הדברת בניתים > חצרות > בניינים > משרדים ועסקים
ומהיר!

250 ₪	DIRT 1-2 CH'
290 ₪	DIRT 3 CH'
350 ₪	DIRT 4 CH'
380 ₪	DIRT 5 CH'
450 ₪	DIRT N ALUD

**מבצעים
מיוחדים
והטבות
לחוטשי
אלעד
בלבד!**